

ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี

ฉบับที่ ๘ /๒๕๕๐

เรื่อง การบันทึกบัญชีเพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทมหาชนจำกัด

.....

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอประกาศให้ทราบว่า ตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง แม่บทการบัญชี ได้กำหนดหลักการในเรื่องความระมัดระวัง แนวคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุน โดยมีวัตถุประสงค์ให้กิจการรักษาเงินทุนให้คงจำนวนเต็มตามมูลค่าและเพื่อมิให้งบการเงินแสดงรายการที่ผิดพลาดจากความเป็นจริง ดังนั้น เพื่อให้การบันทึกบัญชีเพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทมหาชนจำกัดสอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี จึงควรดำเนินการตามแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. ในกรณีการลดทุนเพื่อล้างขาดทุนสะสม ให้บันทึกบัญชีสำหรับรายการในส่วนของทุนที่มาจากหุ้นทุนของบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งประกอบด้วย ทุนและส่วนเกินหรือส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นซึ่งเกิดจากการขายหุ้นได้ในราคาสูงกว่าหรือต่ำกว่ามูลค่าที่ตราไว้ของหุ้น ดังนี้

๑.๑ การลดทุนเพื่อหักล้างบัญชีขาดทุนสะสม ให้บันทึกบัญชีตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

(ก) การลดทุนและเกิดส่วนเกินทุน

เดบิต	หุ้นทุน	XXX	
	เครดิต	ส่วนเกินทุน (จากการลดทุน)	XXX

(ข) นำส่วนเกินทุนที่มีอยู่ไปหักกลบกับส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นทุกประเภท(ถ้ามี)ให้หมดก่อน

เดบิต	ส่วนเกินทุน (จากการขายหุ้น)	XXX	
	ส่วนเกินทุน (จากการลดทุน)	XXX	
	เครดิต	ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้น	XXX

ทั้งนี้ ส่วนเกินทุนสามารถนำมาหักกลบกับส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นในหุ้นที่ต่างประเภทกันได้ โดย ส่วนเกินและส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นนั้นจะต้องเกิดจากหุ้นที่มีการชำระเงินจากผู้ถือหุ้นแล้ว

(ค) ส่วนเกินทุนที่เหลือจาก (ข) (ส่วนที่สูงกว่าส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้น) จะเป็นยอดที่จะโอนไป หักล้างบัญชีขาดทุนสะสมได้

เดบิต	ส่วนเกินทุน	XXX	
	เครดิต	ขาดทุนสะสม	XXX

๑.๒ ส่วนเกินทุนที่จะใช้หักล้างบัญชีขาดทุนสะสมได้จะต้องเป็นส่วนเกินทุนที่มีการชำระเงินจริงมิใช่ส่วนเกินทุนที่เกิดจากการตีราคา เช่น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เมื่อขาย ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงินของกิจการในต่างประเทศ เป็นต้น

๑.๓ ขณะที่อยู่ระหว่างกระบวนการลดทุนเพื่อล้างส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นให้หมดซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ และบริษัทมหาชนจำกัดมีกำไรสะสมคงเหลือ หากบริษัทมหาชนจำกัดประสงค์จะจ่ายเงินปันผล บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องกันกำไรสะสมไว้จำนวนไม่น้อยกว่าส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นที่คงเหลืออยู่ในบัญชีด้วย

๑.๔ หากบริษัทมหาชนจำกัดดำเนินการลดทุนเพื่อล้างบัญชีขาดทุนสะสมไปแล้ว โดยไม่ได้บันทึกบัญชีตาม ข้อ ๑.๑ ทำให้ยังมีส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นคงเหลืออยู่ในบัญชี ให้บริษัทมหาชนจำกัดดำเนินการปรับปรุงบัญชีกำไร (ขาดทุน) สะสมให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑.๑ และเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่จะดำเนินการหักล้างส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นให้หมดในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

๑.๕ ให้ผู้สอบบัญชีเปิดเผยเกี่ยวกับส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นคงเหลือซึ่งเกิดจากการบันทึกบัญชีลดทุนที่ไม่ถูกต้องตามข้อ ๑.๔ โดยเพิ่มวรรคเน้นในรายงานการสอบบัญชีด้วย

๒. ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดมีส่วนเกินทุนจากการขายหุ้นหรือจากการลดทุน ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นและกำไรสะสมคงเหลือ หากบริษัทมหาชนจำกัดประสงค์จะจ่ายเงินปันผล บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องกันกำไรสะสมไว้จำนวนไม่น้อยกว่าส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นที่คงเหลืออยู่ภายหลังจากหักลบกับส่วนเกินทุนดังกล่าวแล้ว

๓. บริษัทมหาชนจำกัดสามารถนำส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นที่คงเหลืออยู่ภายหลังจากหักลบกับส่วนเกินทุนแล้วมาหักกำไรสะสมคงเหลือได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช

(ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช)

นายกสภาวิชาชีพบัญชี